

Skadegörelsen har minskat, kostnaderna för bränder sjunkit och försäkringspremien gått ner. SISABs säkerhetsstrateg drivs dock inte bara av goda resultat, utan av att göra skillnad.

”Våga se, våga höra, våga agera”

► Barbro Johansson, säkerhetsstrateg vid SISAB

Hon har knappt behövt söka ett jobb själv, utan det är snarare tjänsterna som har kommit till henne och hon har fortbildat sig i takt med de nya uppdragen. Med en bakgrund som fritidspedagog, lokalintendent, hyresförhandlare, fastighetsförvaltare och affärsområdeschef inom kommunen, landade hon 2005 på SISAB. De senaste två åren har hon byggt upp den nya tjänsten säkerhetsstrateg i bolaget. Den röda tråden har dock alltid funnits där; det höga säkerhetstänk och det brinnande intresset för att förebygga bränder och annan skadegörelse.

– Säkerhetsfrågorna har funnits med mig hela livet och jag har alltid tittat efter utrymningsskyltar och kontrollerat utrymningssvägar. Min son kom på varför när han var i Örebro en gång. Jag är därifrån och när jag var sex-sju år brann det på en skofabrik mitt emot mitt hem. Jag vaknade på morgonen och såg att gardinerna var frändragna i vardagsrummet och att det låg smulor på golvet. Jag fick veta att fabriken hade brunnit under natten. Alla utom jag hade suttit och tittat. Att jag låg och sov, utan att veta att det brann utanför, var nog startskottet för att jag är så medveten, rekapitulerar Barbro Johansson.

Även andra säkerhetsfrågor har följt henne genom karriären, som larm, risk- och sårbarhetsanalyser och försäkringar.

”**Man säger att tillfället gör tjuven men tillfället gör även eldaren...**

– Jag har otrolig nytta av min bakgrund i dag, summerar hon.

HENNES ARBETSPLATS, SISAB, Skolfastigheter i Stockholm AB, är ett kommunalt fastighetsbolag med ansvar för 190 skolor och 400 förskolor. Det omfattar 1,7 miljoner kvadratmeter ”eller 16,5 Friends Arena”, som Barbro Johansson säger. På förekommen anledning har ett intensivt och målmedvetet förebyggande arbete pågått i sju år.

– 2006 kunde vi konstatera att klotter, glaskross och annan skadegörelse på skolor och förskolor kostade oss 20 miljoner kronor och att bränderna kostade vårt försäkringsbolag 100 miljoner kronor. Kostnaderna eskalerade och när försäkringspremien ökade med 100 procent till 54 miljoner beslutade sig bolaget för att bilda en styrgrupp för det förebyggande skadegörelsearbetet, FSA, där jag i dag är ordförande, berättar Barbro Johansson.

I styrgruppen ingår representanter från SISABs norra respektive södra fastighetsavdelningar, biträdande fastighetschef, en driftsordnare larm, controller, bevakningsföretaget och försäkringsbolaget.

– Vi följer statistiken, försöker få fram nya idéer, tar beslut om inriktning och har ett informationsutbyte men det viktigaste är alla idéer som kommer från personalen på SISAB, fortsätter hon.

SISABs FÖREBYGGANDE ARBETE består bland annat av systematiskt brandskyddsarbete, olika former av belysning, särskilda fönsterglas vid behov, takfotlarm, larm och termosensorer, också benämnt ”värmekameror”.

Termosensorer används i princip bara på skolor.

– Det sågs att vi var först i världen med att arbeta med termosensorer i bevaknings-syfte på skolor. När vi installerar det har vi vidtagit andra åtgärder innan, understryker Barbro Johansson.

I dag finns det termosensorer på nästan 55 skolor i Stockholm. De kan bland annat upptäcka stora ungdomssamlingar, klättring på tak och bränder. Målet är inte att identifiera personer, utan att upptäcka och förhindra skadegörelse.

Bevakningsbolaget har inte bara att rycka på larm och rondera i sitt uppdrag, utan även att arbeta skadeförebyggande, något som har visat sig bli en del av framgången. I avtalet med Svensk Bevakningstjänst ingår en hel del utöver det vanliga;

– I bevakningsavtalet ingår att – av SISAB – godkända underentreprenörer tar hand om glaskross och klotter. I samarbete med

Det här är Barbro:

Har arbetat som fritidspedagog, lokalintendent, hyresförhandlare, fastighetsförvaltare och affärsområdeschef inom Stockholms kommun. Följde med då alla stadens friliggande förskolor gick över till SISAB 2005. 2012 fick hon frågan om hon ville ha och bygga upp den nyinrättade tjänsten som säkerhetsstrateg.

”**Det är viktigt att skapa helhet i vårt säkerhetsarbete...**

bevakningsföretaget har vi också en ’sommarbil’. Vaktarna åker runt till skolorna och gör felanmälan på glaskross och klotter, så att det kan repareras och saneras direkt - i stället för att man kommer tillbaka efter lovet och möts av skadegörelse. Det är en stor vinst, för glaskross föder glaskross och klotter föder klotter, förklarar Barbro Johansson.

Inom ramen för bevakningsavtalet finns också ”Ungdomsteamet”. Utifrån statistik och information, ronderar handplockade vaktare i ”ledig” uniform med någon form av erfarenhet av att prata med ungdomar, på de 50 mest skadedrabbade fastigheterna kvällar och nätter året om.

– De skapar kontakt med ungdomarna, kan besluta om snabb stationär bevakning vid behov och kan gripa och kalla på polis, beskriver hon.

SISAB ARBETAR VIDARE med ”Grannbrev”, där grannar till fastigheterna engageras för att kunna larma om det exempelvis samlas många ungdomar på skolan eller förskolan. Urvalet sker i dialog med verksamheten.

– Grannen får telefonnummer och en kod till vårt bevakningsbolag för att kunna larma, i stället för att försöka få kontakt med polisen när det inte är ett polisärende. När de ringer tar vi det som ett larm, vilket både sparar tid och ökar tryggheten, säger Barbro Johansson.

Ett av hennes egna favoritkoncept är dock ”Rensa rent”.

– Man säger att tillfället gör tjuven men tillfället gör även eldaren. Därför handlar det om att forsla bort brännbart material kring våra fastigheter. Vi har vaktare som kvälls- och natttid oannonserat fotograferar allt som inte borde finnas där, som sopsäckar, lastpallar eller löst brännbart pedagogiskt material, och skickar efter en sopbil för bortforsling. Sedan skickar vi bilderna med en förklaring till hyresgästen och därefter fakturan.

– Vi har också krav från vårt försäkringsbolag, S:t Eriks Försäkring AB, att det inte ska finnas något brännbart material närmare än sex meter från en fasad och vi hjälper till att hitta lösningar för dem som har rullkärl, bänkbord och cykelställ. Det handlar om att arbeta kreativt för att skapa möjligheter för hyresgästerna och göra dem medvetna och aktiva i sitt säkerhetstänk.

– Mitt mantra är att våga se, våga höra och våga agera, betonar Barbro Johansson.

RESULTATET HAR INTE låtit vänta på sig; skadegörelsen har minskat med 32 procent, kostnaderna för bränderna sjunkit och försäkringspremien gått ner från 54 till 37,8 miljoner kronor. Det framgångsrika arbetet har gett ringar på vattnet, så nu får Barbro Johansson ofta föreläsa. Hon har också ingått i en styrgrupp med SKL för att ta fram en skrift om skadeförebyggande arbete i skolor och förskolor, som kommer i höst. I hennes arbete ingår ansvar för bevakningsavtalet men också för risk- och sårbarhetsanalyser, Styrelse, krisledningsövningar, försäkringsfrågor och informationsmaterial.

– Min roll är att vara ett stöd och ansvar för de strategiska säkerhetsfrågorna men hela verksamheten genomsyras av säkerhetstänk. Alla som börjar här, även projektanställda och konsulter som ska vara på SISAB en längre tid, får säkerhetsutbildning under sitt introduktionsprogram, berättar Barbro Johansson.

Hennes egen drivkraft är att se resultat genom sitt engagemang.

– Jag tror verkligen på det här och på att vi kan göra skillnad om vi hjälps åt. Alla på SISAB ska veta när och till vem man vänder sig om man har en idé om hur man kan minska skadegörelse, eller, ser något som inte verkar bra. Det är inte alltid någon annan som ska göra det, avslutar hon. ●

LOTTA ERIKSSON

– Målet med termosensornerna är att upptäcka och förhindra, berättar Barbro Johansson. Hon är den enda som kan besluta om att man ska titta på filmaterialet. SISAB arbetar också med trygghetsvandringar, en ”sommarbil”, ”Ungdomsteamet”, ”Grannbrev” och ”Rensa rent”.

